

Filippiliklaroqa

Rosul Pawlus Filippi xəhıridiki jamaatka yazoqan məktup

¹ Əysa Məsihning qulliri bolqan Pawlus wə Timotiydin, Filippida turuwatqan, Məsih Əysada bolqan barlık mukəddəs bəndilərgə, yetəqilər wə hizmətqilərgə salam! □ ² Silərgə Huda'Atimiz wə Rəb Əysa Məsihtin mehir-xəpkət wə hatirjəmlık ata kılınqay! ■

³ Hərketim silərnı əsliginimdə mən Hudayimoqa təxəkkür eytimən, □ ■ ⁴⁻⁵ hərketim dua kılqinimdə, silərnıng birinqi künidin tartip bğüngə kədər hux həwər hizmitigə bolqan həmkarlıqinglar tğpəylidin tohtimay xad-huramlık bilən silərgə dua-tilawət kiliwatimən; □

□ **1:1** «Əysa Məsihning qulliri bolqan Pawlus wə Timotiydin, Filippida turuwatqan, Məsih Əysada bolqan barlık mukəddəs bəndilərgə, yetəqilər wə hizmətqilərgə salam!» — «yetəqilər» həm «hizmətqilər» toqruluk «qoxumqə söz»imizgə qarang. ■ **1:2** Rim. 1:7; 1Pet. 1:2. □ **1:3**

«**Hərketim silərnı əsliginimdə mən Hudayimoqa təxəkkür eytimən,...**» — baxqa birhil tərjimisi: «Silərnıng meni hərketimlik əsligininglar üqün rəhmət eytimən...». ■ **1:3** Əf. 1:15; Kol. 1:3; 1Tes. 1:2; 2Tes. 1:3. □ **1:4-5**

«**...silərnıng birinqi künidin tartip bğüngə kədər hux həwər hizmitigə bolqan həmkarlıqinglar tğpəylidin tohtimay xad-huramlık bilən silərgə dua-tilawət kiliwatimən**» — «silərnıng birinqi künidin tartip» — demək, Filippiliklarning Pawlustin hux həwərnı qobul kılqan künidin tartip. Hət yezilqan qəqda Pawlusning ular bilən bolqan «həmkarlıxixi» on yildin kəp bolqan.

⁶ qünki mening däl xuningoqa ixänqim kamilki, silärdä yahxi ixni Baxliouqi bu ixni taki Əysa Məsihning künigiqə kamalətkə yətküzüp tamamlaydu; □ ■ ⁷ mening həmminglar toqruluk xundak oylixim toqrudur; qünki mən kəlbingleardidurmən; mən zindanda zənjirlənginimdimu wə hux həwərnı aqlioqinimdimu, dəlilliginimdimu *Huda manga yətküzgən* mehır-xəpkəttin silərmu ortak bəhrimən bolisilər. □ ■ ⁸ Mening Məsih Əysaning iq-baqrıda bolup silərnı xunqilik təlpünüp

□ **1:6 «Silärdä yahxi ixni Baxliouqi bu ixni taki Əysa Məsihning künigiqə kamalətkə yətküzüp tamamlaydu»**

— «Əysa Məsihning küni» bolsa Məsih dunyaoqa kaytip kelidıqan, jamaətnı əzigə qobul qilidıqan künidur. «Koxumqə sez»imizni körüng. ■ **1:6** Yh. 6:29; 1Tes. 1:3. □ **1:7**

«qünki mən kəlbingleardidurmən» — baxqa hil təjimisı: «qünki silər mening kəlbimdidursilər». Lekin bizningqə bizning təjirimimiz toqrudur; xundak bolıqanda ayətning omumiy mənisi: — Ularning «Pawlusqa kəlbidin orun bərgini» wə xuningdək türmidə bolıqan həjıtidin qıkkanlıkı, hər jəhəttin ularning hizməttə Pawlusqa xerik bolıquqlarning barlıqını, Pawlusqa nisbətən ularning həkikiy etıqadqılar ikənlikini ispatlaydu. **«mən zindanda zənjirlənginimdimu wə hux həwərnı aqlioqinimdimu, dəlilliginimdimu Huda manga yətküzgən mehır-xəpkəttin silərmu ortak bəhrimən bolisilər»** — buning mənisi bəlkim: (1) Filippidiki qerındaxlarning türmidə yatqan Pawlusqa yardəm berip uni riqbətləndürüxi wə hux həwərnıng yolıda uning bilən ortak japa tartixqa təyyar boluxı Huda mehır-xəpkətini ularda mol yürgüzüxi, yaki (2) ularning xundak qilixı Hudaning Öz mehır-xəpkətini ularoqa tehımu mol yaoduruxining səwəbi bolıqan. İkkilisining mumkinqilixı bar bolıqını bilən bizningqə ikkinqisi ehtımaloqa yeqındur. ■ **1:7** Əf. 3:1; 4:1; Kol. 4:3,18; 2Tim. 1:8.

seoqinoqanlikimoqa Huda Ozi guwahqidur.■

⁹ Mening dua-tilawitim bolsa, silarning muhobbitinglarning hertərəplimə bilim wə ətraplik sawat bilən yorutulup tehimu exip taxkayki, ¹⁰ silər nemə ixlarning əwzəl ikənlikini pərək etələydiqan bolup, Məsihning künidə pak-diyənətlik, əyibsiz bolisilər□ ¹¹ həmdə Əysa Məsih arkilik bolqan, Hudaning xan-xəripi həm mədhiyisini elip kelidiqan həkkəniylikning mewisi bilən toldurulisilər.

¹² Birək silərgə xuni həwərləndürməkqimənki, i qerindaxlar, mening bu əhwalim əməliyətə hux həwərninğ tehimu kəng tarkilixi üqün türtkə boldi; ¹³ Qünki mening kamilixim Məsih üqün ikənliki imperator ordididiki qarawulhanidikilərgə wə baxka həmməyləngə ayan boldi.□

¹⁴ Xuning bilən qerindaxlarning kəpinqisi mening kamilixim tüpəylidin Rəbgə tayinip *Hudaning* söz-kalamini qorqmay sözləxkə

■ **1:8** Rim. 1:9; 9:1; 2Kor. 1:23; 11:31; Gal. 1:20; 1Tes. 2:5; 1Tim. 5:21; 2Tim. 4:1. □ **1:10** «... xundakla silərninğ nemə ixlarning əwzəl ikənlikini pərək etələydiqan bolup, Məsihning künidə pak-diyənətlik, əyibsiz boluxunlar...»

— «Məsihning küni» toqruluk 6-ayəttiki izahatni kərüng. «Qoxumqə söz»imiznimu kərüng. □ **1:13** «meninğ kamilixim» — grek tilida «meninğ baq-zənjirlirim». «**imperator ordididiki qarawulhana**» — grek tilida «praytorium» degən söz

Qəysərning ordididiki məlum bir kisiimni kərsitidu. «Praytorium»oqa imperatorni mudapiə qiloquqilar bolqan Rim imperiyəsininğ əng hil ləxkərliri jaylaxqan; xu yər yənə Rim imperiyəsininğ hərəkəysi əlkiqidiki waliylarning bax xtabi idi. Xunga Pawlusning bu yərdə «baxka həmməylən» degini bəlkim ləxkərlərnəni həm Rimda turuwatqan barlik waliylarnimu kərsitidu.

tehimu jür'atlik boldi; □ ■ 15 dər wəkə, bəziliri həsət kılıp yaki rıqabətlixip, bəziliri aq kəngüllük bilən Məsihni jakarlaydu; 16 keyinkiliri bolsa bər hək muhəbbəttin, mening hux həwərnı aqlap ispatlixim üçün muxu yərgə koyuloqanlikimni bilgənlikidin xundak qılmakta; □ 17 Aldinkiliri bolsa qin kənglidin əməs, bəlki xəhsiyətqilikidin, mening zənjirləngən dərdimgə dərd qoxmaqçı bolup xundak qılmakta. □

18 Əmdi bularoqa nemə degülük? Qandakla bolmisun, toqra niyəttin bolsun sahtilikdin bol-sun, ohxaxla Məsih jakarlinidu; mən xuningoqa xadlinimən; bər hək, dawamlıq xadliniwer-imən. 19 Qünki dualiringlar wə Məsih Əysaning Rohining kuwwətlixı arkilik bu ixlar nijat-qutkuzuluxumoqa mədət bolidu dəp bilimən,

---

□ 1:14 «Xuning bilən kerindaxlarning kəpinqisi mening kamilixim tüpəylidin Rəbgə tayinip Hudaning söz-kalamini qorqmay səzləxkə tehimu jür'atlik boldi...» — demək, kəp kerindaxlar: «Pawlus hətta Kəysərnıng ordısında turupmu Hudaning sözini qorqmay səzləwatқан yərdə, mən sirtta ərkin turup uni jakarlasta nemidin qorqkəntim?» dəp jür'atlinidu.

■ 1:14 Əf. 3:13; 1Tes. 3:3. □ 1:16 «muxu yərgə koyuloqanlikim» — «koyuloqanlikim» — Həmmigə Qadir tərıpidin, əlwəttə. □ 1:17 «aldinkiliri bolsa qin kənglidin əməs, bəlki xəhsiyətqilikidin, mening zənjirləngən dərdimgə dərd qoxmaqçı bolup xundak qılmakta» — xundak kerindaxlar bəlkim: «uluq rosul Pawlus türmidə kəmaklıq, bizgə pürsət kəldi» dəp, jamaətlər arısında öz dangkını qıqarmaqçı, əzliri «rosullarning paaliyətliri» boluwal-maqçı boləqanlardur.

□ ■ 20 — demək, təkəzzalığım wə ümid-istikim boyiqə heq ixta hijalətgiliktə qalmastin, tirik yaki ölük bolay, hərdaim boləninidək həzirmu toluq jasarət bilən Məsih tenimdə uluəqlansun!

□ ■ 21 Qünki manga nisbətən həyatimning əzi Məsihdur, ölüh bolsa tehimu paydiliktur.

22 Jenim tenimdə qalsa, əmdi nesiwəm yənə mewilik hizmət bolidu; lekin qaysisini əwzəl bilip talliweliximni bilməywətimən; 23 mən həyat bilən mamat otturisida kişilip qaldim; qünki bu dunyadin ayrilip, Məsih bilən billə boluxka intizarmən — bu ix ziyadə əwzəldur; 24 əmma silər üqün jenimning tenimdə qelixi tehimu zərürəqu dəymən.□

25 Əmdi buningəya ixənqim kamil bolup, silərninğ etikadta aləya ilgirilixinglar həm xad-huram boluxunglar üqün mən silər bilən billə qelip dawamlıq turimən dəp bilimən;

□ **1:19 «Qünki dualiringlar wə Məsih Əysaning Rohining qıwwətlıxi arqılık bu ıxlar nijat-qutkuzuluxuməya mədət bolidu dəp bilimən...»** — «mening nijat-qutkuzuluxum» — bəzi alimlar bu sözləni «türmidin qutkuzulux» yaki bolmisa «meni ölüm arqılık jənnətkə yətküzüx» dəp qüxinidu; bizningqə bu sözlər qoqum təwəndiki 20-ayət bilən baəliqtur. 20-ayəttə «nijat-qutkuzulux»ning əməliyəttə nemə ikənliki kərisitilidu. «Qoxumqə sız»imizni kəring. ■ **1:19** 2Kor. 1:11.

□ **1:20 «təkəzzalığım wə ümid-istikim boyiqə heq ixta hijalətgiliktə qalmastin... »** — «heq ixta hijalətgiliktə qalmastin...» bəlkim Məsihning wəkil süpitidə Uningəya heqkəndəq daə qəltürməsligini kərsitidu. ■ **1:20** Rim. 5:5.

□ **1:24 «əmma silər üqün jenimning tenimdə qelixi tehimu zərürəqu dəymən»** — 21-25-ayətlər toəqrulıq «kirix sız»imizni kəring.

□ 26 xuning bilən mening silərgə yənə həmrəh bolənim wəjidin mən arqilik Məsih Əysada pəhirlinip təntənə qilixinglar tehimu ziyadilixidu!

27 Pəkət əzünglarni Məsihning hux həwirigə layik tutunglarki, mən yeninglaroqa berip silər bilən didarlxqandimu, silərdin ayriloqandimu, ixliringlardin anglaydiqinim silərnin bir roh bir janda bolup qing dəssəp turup, hux həwərdiki etiqadning yolida kürəxkə intiliwatqininglar, □ ■ 28 xundakla qarxi qikkuqilarning heqkandak wəhimiliridin patiparak bolup kətmigininglar bolsun; silərdiki bu oqəyrət, ularoqa halakətning bəlgisi, silərgə bolsa kutkuzuluxunglarning alamiti, xuningdək alayitən Hudadin kəlgən bir

---

□ 1:25 «Əmdi buningoqa ixənqim kamil bolup, silərnin etiqadta aloqa ilgirlixinglar həm xad-huram boluxunglar üqün mən silər bilən billə kelip dawamlıq turimən dəp bilimən» — Pawlusning türmidin qayta qikqanliki toqruluk «kozumqə sez»imizni kerüng. □ 1:27 «əzünglarni Məsihning həwirigə layik halda tutunglar» — grek tilida «əzünglar Məsihning həwirigə layik halda puqra bolunglar» degən sez bilən ipadilinidu. Filippidikilər bolsa «rimlik puqralar» dəp hesablinip, alahidə imtiyazlik idi. Pawlusning puritip eytməqçi boləqini «Əzünglarni əxtiki puqralaroqa layik halda tutunglar» degənliktur. ■ 1:27 Yar. 17:1; 1Kor. 7:20; Əf. 4:1; Kol. 1:10; 1Tes. 2:12; 4:1.

alaməttur; □ 29 Qünki Məsihtə yolida silərgə pəkət Uningoqa ixinixnila əməs, yənə Uning üqün horlukqa uqraxmu nesiwə kilinglondur. 30 Qünki silər ilgiri məndə kərgininglardək wə xuningdək hazır angliqininglardək mən yolukқан күрəxkə silərmu yolukmaktisilər. □

2

1 Əgər əmdi Məsihtə rioqbət bar deyilsə, muhəbbətning təsəllisi bar deyilsə, Rohning sirdaxliki bar deyilsə, kəlbədə iq aqritixlar həm rəhimdillik bar deyilsə, □ 2-3 — əmdi ohxax bir oy-pikirdə bolup, bir-biringlaroqa

□ 1:28 **«silərdiki bu oqəyrət...»** — grek tilida «bu ix...». Baxқа mumkinqiliki barki, «bu ix» qarxi qikkucuilarning qarxilikining əzini kərsitidu. **«...ularoqa həkəkətning bəlgisi, silərgə bolsa kutkuzuluxunglarning alamiti, xuningdək alayitən Hudadin kəlgən bir alaməttur»** — baxқа birhil təjimisidi: «...ularoqa həkəkətning bəlgisi, silərgə bolsa kutkuzuluxunglarning alamiti, (xuningdək) kutkuzuluxunglarning Hudadin boləlanlikiqə bir alaməttur».

□ 1:30 **«.. silər ilgiri məndə kərgininglardək wə xuningdək hazır angliqininglardək mən yolukқан күрəxkə silərmu yolukmaktisilər»** — demək, (1) etiқad üqün ziyankəxlikkə yolukux; (2) xübhisizki, hərhil jin-xəytanlar tərpidin kəlgən hujuməqə uqrax («rohij күрəx — «Əf.» 6:10-18ni kəring). □ 2:1 **«Əgər əmdi Məsihtə rioqbət bar deyilsə, muhəbbətning təsəllisi bar deyilsə, Rohning sirdaxliki bar deyilsə, kəlbədə iq aqritixlar həm rəhimdillik bar deyilsə, ...»** — grek tilida muxu ayəttiki «əgər» daim retorik xəkildə ixlitilip «əgər..wə dərwəkə (xundək) bolidu» degən mənini bildüridu. «Roh» bolsa Hudaning Rohini kərsitidu. «Kəlbədə» əsli grek tilida «iq-kərnida», «iq-baqrida».

ohxax muhəbbəttə baʼolinip, bir jan bir niyəttə bolup, aranglarda heq ix rikabəttin yaki quruk xəhrətpərəsliktin bolmisun; əksiqə, oy-hiyalinglarda kiqik peillik bolup hərbinglar baxkilarni əzünglardin yukiri dəp bilinglar; xundak bolqanda xad-huramliqimni kamil kilisiler. ■

⁴ Hərbinglar pəkət öz ixliringlaroqa kəngül bəlup qalmay, bəlki baxkilarningkigimu kəngül bəlünglar. ■ ⁵ Məsih Əysada bolqan oy-pozitsiyə silərdimu bolsun: — ■

⁶ U Hudaning tip-xəklidə bolsimu,

Əzini Huda bilən təng kilixni olja kilip tu-tuwalmidi; ■

⁷ Əksiqə, U Əzidin həmmi qurukdidi,

Əzigə qulning xəklini elip,

Insanlarning siyaxioqa kirip, insaniy təbiəttin

■ **2:2-3** Rim. 12:16; 15:5; 1Kor. 1:10; Fil. 3:16; 1Pet. 3:8; Rim. 12:10; 1Pet. 5:5. ■ **2:4** 1Kor. 10:24; 13:5. ■ **2:5** Mat. 11:29; Yh. 13:15; 1Pet. 2:21; 1Yuha. 2:6. ■ **2:6** 2Kor. 4:4; Kol. 1:15; Ibr. 1:3.

ortaqdax bolup, □ ■

⁸ Özini tōwən kīlip,

Həttə ʔlūmgīqə, yəni kresttiki ʔlūmgīqə itaətmən boldi; ■

⁹ Xunga Huda Uni intayin yukiri kətürüp mərtiwilik kīldi,

Uningoqa hərқandəқ namdin üstün boloqan namni beoqixlidiki, ■

¹⁰ ʔysaning namioqa asmanlarda, yər yüzidə həm yər astida barliқ tizlar pūkülüp, ■

¹¹ Huda'Atioqa xan-xərəp kəltürüp hər bir til ʔysa Məsihning Rəb ikənlikini etirap kīlidu. □ ■

□ **2:7** «... **Özini Huda bilən təng kīlixni olja kīlip tutuwalmidi (6-ayət), əksiqə, U ʔzidin həmmi ni qurukdidi,...**» — bəқkə birhil tərјimisi: «... ʔzini Huda bilən təng turiwerəy dəp turuwalmayla, ʔzindin həmmi ni kutukdidi,...». «**Əksiqə, U ʔzidin həmmi ni qurukdidi, ʔzigə qulning xəklini elip, İnsanlarning siyaқioqa kirip, insaniy təbiəttin ortaqdax bolup,...**» — bu ayət bəlkim Injil iqidə mənisi əng qongқur jūmlilərdin biridur. «İnsanlarning siyaқioqa kirip, insaniy təbiəttin ortaqdax bolup» degən ibarilər xūbhisizki, Məsihning hər jəhəttin insan bolup, toluқ insanning təbiitidə boloqanliқini kərsitidu. Pəқət uning təbiitidə heq gunah yok idi. «İnsaniy təbiət» grek tilida «insaniy «shema»» dəp ipadilinidu, insanning təbiiti wə «asasiy qurulus»ini kərsitidu. «U ʔzini qurukdidi» toqrulus «қoxumqə səz»imizni kəring. ■ **2:7** Zəb. 8:5; Mat. 20:28; Luқа 22:27; Yh. 13:14. ■ **2:8** Ibr. 2:9,14,17; 4:15; 12:2. ■ **2:9** Ros. 2:33; Ibr. 1:4. ■ **2:10** Yəx. 45:23; Rim. 14:11. □ **2:11** «**Huda'Atioqa xan-xərəp kəltürüp hər bir til ʔysa Məsihning Rəb ikənlikini etirap kīlidu**» — demək, Məsih ʔysaqa beoqixlanoqan nam «Rəb»dur. U əsli ʔzi Rəb bolup (məsilən, «Luқа» 2:11), U ərlərgə kətürülginidə Huda'Atisi ʔzining Uningdin boloqan hursənlikini bildürüp qaytidin Uni «Rəb» dəp eniқ jakarlioqan. «Yəx.» 45:23ni kəring. ■ **2:11** Yh. 13:13; 1Kor. 8:6; 12:3.

¹² Xuning bilən, əy sөyümlüklirim, silər həmixə itaət kıloqninglardək, pəkət mən yeninglarda boləqinimdila əməs, bəlki həzirkidək mən silərdin neri boləqanda tehimu xundak itaət bilən əyminixtə, titrigən həlda öz nijatinglarni hərtərəpkə tətbiqlaxka intilinglar. ¹³ Qünki Hudaning güzəl həhixi boyiqə silərnin iradə tiklixinglaroqa wə xuningdək uni əməlgə axurux-unglarda iqinglarda ixliguqi Uning Özidur.■

¹⁴ Həmmə ixlarni oqudungximay yaki talax-tartix kilmay kilinglar; ■ ¹⁵ xuning bilən silər əyibsiz, sap dillik bolup, bu dəwrdiki tətür, əsəbbiy adəmlər otturisida yaxap, ularning arisida dunyaoqa yorukluk bərgüqilərdək parlap, Hudaning daqsiz pərzəntli ri bolisilər; ■ ¹⁶ xuningdək həyatning sөz-kalamini sunup bərgüqi boləqininglar töpəylidin, mən silərdin Məsihnin günidə bikar yügürməptimən, bikar japa tartmaptimən dəp pəhirlinip təntənə kılaylaydioqan bolimən.□ ■

¹⁷ Hətta mən «xarab hədiyə» süpitidə etikadinglardiki qurbanlik həm hizmət-ibadətning üstigə quyulsammu, mən xadlinimən, xundakla silər bilən billə

■ **2:13** 2Kor. 3:5. ■ **2:14** Rim. 12:17; 1Pet. 2:12; 4:9.

■ **2:15** Pənd. 4:18; Mat. 5:14.

□ **2:16** «**həyatning sөz-kalamini sunup bərgüqi boləqininglar töpəylidin...**»

— «həyatning sөz-kalami» — mənggü həyat toqruluk sөz, əlwəttə. Baxka birhil təjimi si: «həyatning sөz-kalamini qing tutqininglar töpəylidin,...». Ləkin yukiriki 15-ayəttə Filippilik kərindaxlar «yorukluk bərgüqi» dəp ataloqan boləqəqka, muxu yərdə «(silər)... (Hudaning) həyatning sөz-kalamini sunup bərgüqi boləqininglar» dəp təjime kılixni toqra kərimiz.

■ **2:16** 2Kor. 1:14; 1Tes. 2:19.

ortaq xadlinimən. □ ■ 18 Silermu ohxax yolda xadlinisilər wə mən bilən billə ortaq xadlinixinglar kerək. □

19 Lekin mən Rəbdə pat arida Timotiyni yeninglaroqa əwətixni ümid qilimənki, əhwalinglarni anglap mənmu hux bolsam; ■ 20 qünki yenimda uningoroqa ohxax, dilimiz bir boləqan, ixliringlaroqa qin dilidin kəngül bəlgüqi baxka adəm yoqtur. 21 Qünki həmmə adəm Əysa Məsihning ixliroroqa əməs, bəlki özining ixliri bilən xuoqullinixka intilidu; ■

□ 2:17 «**Hətta mən «xarab hədiyə» süpitidə etiqadinglardiki qurbanlik həm hizmət-ibadətning üstigə quyulsammu, mən xadlinimən, xundaqla silər bilən billə ortaq xadlinimən**» — Pawlus yukirida 1:25-26də «silər bilən yənə didarliximən» dəydu, əlwəttə. Lekin u öltürülsimu, məyüslənməytti yaki heq həsrət tartmaytti, əksiqa xu səwəbtin xadlinatti; wə əgər xundaq ix bolsa, ularnimu uning bilən billə ortaq xadlinixka riqbətləndürətti. ■ 2:17 2Kor. 7:4. □ 2:18 «**Silermu ohxax yolda xadlinisilər wə mən bilən billə ortaq xadlinixinglar kerək**» — 17-18-ayət üstidə: Təwrat dəwridiki ibadət tüzümidə, «köydürmə qurbanlik» qiləqanda, qurbanlik qurbangahka qoyuləqanda uningoroqa «ax hədiyə» qoxuluxi kerək, andin ularning üstigə «xarab hədiyə» quyuluxi kerək idi. Muxu yərdə Pawlus tolimu kəmtərlik bilən Filippidiki etiqadqilarning qiləqan hizmət-ibaditini muhim qurbanlikka, özining yekinda ehtimalliqi boləqan öltürüluxi yaki türmidə özini jamaət üqün pida qiliwatqanliqini bir «xarab hədiyə»gə, yəni ularning qong qurbanliqi üstigə toluklaydioqan pəkət qoxumqə bir «xarab hədiyə»gə ohxitidu. Qaytidin dəymiz: U öltürülsimu, məyüslənməytti yaki heq həsrət tartmaytti, əksiqa xu səwəbtin xadlinatti; wə əgər xundaq ix bolsa, ularnimu uning bilən billə ortaq xadlinixka riqbətləndürətti. ■ 2:19 Ros. 16:1; Rim. 16:21; 1Tes. 3:2. ■ 2:21 1Kor. 10:24; 13:5.

²² əmma silər uning salahiyitini, uning hux həwəning hizmitidə huddi atisoqa həmrah bolup ixləydiqan balidək mən bilən birgə mehnət singdürgənlikini bilisilər. ²³ Əmdi aqiwitimning kandaq bolidioqanlikini eni bilgən haman, uni dərhal mangduruwetixni ümid qilimən; ²⁴ əmma özümning yeninglaroqa pat arida baridioqanlikimoqa Rəb arkilik ixənqim bar.

²⁵ Əmma buningdin awwal mening qerindixim, hizmətdixim həm səpdixim bolqan, siləring əlqinglar həm həjitimdin qikqan qurbanlik yardiminglarni yətküzgüqi Epafroditni yeninglaroqa əwətixni zərür taptim, □ ²⁶ qünki u həmninglaroqa seqinip təlpüngənidi həm siləring uning kesəl həlidin həwər tapqininglar tūpəylidin azablandı. ²⁷ U dərwəqə kesəl bolup əjəlgə yekinlixip qaldı; lekin Huda uningora rəhim kildi; həm mening dərdimning üstigə dərd bolmisun dəp yaloquz uningora əməs,

---

□ **2:25 «mening qerindixim, hizmətdixim həm səpdixim bolqan, siləring əlqinglar həm həjitimdin qikqan qurbanlik yardiminglarni yətküzgüqi Epafrodit»** — «səpdixim» — Pawlus bilən rohiy kürəxtə ortaq jəngqi, əlwəttə. «Əlqinglar» grek tilida «apostolos». Bu səzning mənisi «əwətilgən kixi», «əlqi» yaki «rosul» bolidu. Muxu yərdə biz «əlqi» dəp tərijimə qilqinimiz bilən, mumkinqiligi barki, Pawlus Epafroditning rosulluq hizmiti bar bolidu, dəp kərsitixi mumkin.

bəlki mangimu rəhim kildi. □ 28 Xuningdək uning bilən yənə kəruxüp xadlinixinglar wə xundaqla özümgə nisbətən dərdlimni azaytix üçün uni tehimu jiddiy yoloqa salmaqçimən. 29 Əmdi uni xad-huramlıq bilən Rəbdə qobul qilinglar həm uningdək adəmlərgə hərmət qilinglar; ■ 30 qünki u Məsihning hizmitini dəp, silərninğ manga kilməqçi boləqan yardimniglarni bejirixtə yoluxqan boxlukni toldurup əjəlgə yüzlinip, öz jenini təwəkkül

---

□ 2:27 **«U dərwəqə kesəl bolup əjəlgə yekinlixip kaldı; ləkin Huda uningə rəhim kildi; həm mening dərdimning üstigə dərd bolmisun dəp yaloquz uningə əməs, bəlki mangimu rəhim kildi»** — «Huda... yaloquz uningə əməs, bəlki mangimu rəhim kildi» degən səz birhil gunahni kərsətkən bolsa kerək. Təwəndiki 28-30-ayətlərgə qarışanda, Epafrodit Pawlusqa jamaətninğ sowəjisini yətküzüp baridəqan yolda kesəl boldi. U bəlkim yolda kesəl bolup qaloqan. U Pawlusning qəxiəqə yetip berixqə aldırıp öz kesili bilən həq kari bolmay aloqə basti, xuning bilən u tehimu eoqir kesəl bolup «əjəlgə yekinlixip kaldı». Pawlus, uning bu qiloqinini birhil təwəkkülqilik, aqılanə ix əməs dəp oylıxi mumkin. Huddi Pawlus, Huda «uningə rəhim qilip» saqaytti, xundaqla «manga rəhim kildi» — qünki Epafrodit mening wəjəmdin xundaq kildi, degəndək. Undaq deqinimiz bilən, Huda bizgə jamaət üçün xundaq təwəkkül qilixqə təyyar boləqan adəmələrni əwətsun! ■ 2:29 1Kor. 9:14; Gal. 6:6; 1Tes. 5:12; 1Tim. 5:17; İbr. 13:17.

kildi. □

3

¹ Ahirida, əy kərindaxlirim, Rəbdə xadlininglar! Bularni silərgə kayta yezix mən üqün awariqilik əməs, bəlki silərgə amanlık elip kelidu. ■

² Itlardin həzi bolunglar, yamanlık kılouquqildin həzi bolunglar, «tilim-tilim kəsküqilər»din həzi bolunglar! □ ■

□ **2:30 «u Məsihning hizmitini dəp...»** — grek tilida: «u hizmət dəp,...» deyilgən. Pawlusqa (xundakla Epafroditka) nisbətən pəkət «hizmət»la bar, qünki uningə nisbətən pəkət bir hizmət, yəni Məsihning hizmiti, hux həwərnig hizmiti bardur. «u... **silərnig manga kilməkqi boləjan yardimiglarini bejirixtə yolukқан boxlukni toldurup əjəlgə yüzlinip, əz jenini təwəkkül kildi**» — Pawlusning «yardimiglarini bejirixtə yolukқан boxluk...» degini, Filipidiki jamaətnig uningə kəngül bəlüxidə məlum yetərsizlik bar, dəgnliki əməs; u, silərdə ümid kıləjininglardək yardəmni yətküzüx pürsətliri qıkmioğan bolsimu, lekin əwətməkqi boləjan kənglünglarni qüxinimən, deməkqi. «Yardimiglar» dəgən səz grek tilida muxu yərdə «ibadəthanidiki kahinlik kurbanlık hizmitinglar»ni puritidioğan səzdur. ■ **3:1** Fil. 4:4; Yaқ. 1:2; 1Pet. 4:13. □ **3:2 «Itlardin həzi bolunglar, yamanlık kılouquqildin həzi bolunglar, «tilim-tilim kəsküqilər»din həzi bolunglar!»** — «itlar» yaləjan təlim bərgüqi, Hudaning yolini burioquqi katarliklarni kərsitidu. 3-7-ayətlərnə kərüng. «Tilim-tilim kəsküqilər» intayin kinayilik, həjwiy gəp bolup, u «adəmlər sünnətsiz (hətnisiz) bolsa kutkuzulmaydu» dəp tərəp-tərəptə ixəngüqilərnig hər birini sünnət kilməkqi boləjan Yəhudiylarni kərsitidu. Xu bəbtiki 3-8, -17-21-ayətlərnə həm izahətlarni kərüng. Sünnətnig əhmiyiti, «əttiki sünnət» wə «rohij sünnət» toqruluk «koxumqə səz»imizni kərüng. ■ **3:2** Yəx. 56:10.

³ Qünki həkikiy sünnətlilər bolsa Hudaning Rohi arkilik ibadət kılöuqi, Məsih Əysadin pəhirlinip təntənə kılöuqi, ətkə tayanmaydıoan bizlərdurmiz. ■ ⁴ Meningmu ətkə tayanöuqilikim bar! Baxkılar «öz ətlirimgə tayansam bolidu» desə, mən tehimu xundak; □ ■ ⁵ sünnətkə kəlsək, mən tuoqulup səkkizinqi küni sünnət kilindim; Israil millitidin, Binyaminning kəbilisidimən, «İbraniylarning ibranियisi» mən; Təwrat-kanuni tərəptin eytkanda, «Pərisiy» məzhəpidimu boləanmən; □ ■ ⁶ Hudaöa boləan kizəinlikimöa kəlsək, jamaətkə ziyankəxlik kılöuqi idim; Təwrat kanuni tələp kıləan həkkanियlikka kəlsək, əyibisiz

■ **3:3** Qan. 10:16; 30:6; Yər. 4:4; Yh. 4:24; Rim. 2:29; Kol. 2:11. □ **3:4** «Meningmu ətkə tayanöuqilikim bar! Baxkılar «öz ətlirimgə tayansam bolidu» desə, mən tehimu xundak» — bu sözlər intayin muhım. «Ət»

yaxı «ətlər» toqruluk «Rimliklaroqa»diki «kirix söz»imzini kəring. «Əz ətlirimgə tayanöudək salahiyitim bar» degini, «məndə Huda aldida gunahimni yuöudək, özümni Hudaöa əpləxtürgüdək kıləan ixlirim bar» degənliktur (məsilən, mən sünnət kilinöan, ötkəndə ibadəthanida nuroqun kurbanliklarni wə hədiyələri sunöan, muhım diniy ərbabmən, qatarliklar).

■ **3:4** 2Kor. 11:21. □ **3:5** «... Təwrat-kanuni tərəptin eytkanda, «Pərisiy» məzhəpidimu boləanmən» — «Pərisiylər» Yəhudiylar arisidiki Təwrat kanunidiki tələpləni əng təkitləydiöan diniy məzhəp idi. «Təbirlər»nimu kəring.

■ **3:5** Yər. 49:27; Ros. 23:6; 2Kor. 11:22.

idim; □ ■ 7 əmma manga nemə ix «paydilik» bolsa, bularni Məsih səwəbidin ziyanlıq dəp hesablidim; ■ 8 Məsih Əysa Rəbbimni tonuxning əwzəlliki wəjidin, mən baxқа həmmə ixni ziyanlıq dəp hesablaymən; mən dərwəkə Uning üqünmu həmmidin məhrum boloqan; bərəkət, Məsihkə erixixim üqün bularni nijasət dəp hesablaymənki, ■ 9 Məsihtə bolup, özümdiki kandaqtur həkkaniylik (Təwrat qanunidin qıqқан həkkaniylik)tin waz keqip, Məsihning etiqad-sadiklikı arkilik boloqan həkkaniylik, yəni etiqad arkilik Hudadin boloqan həkkaniylikka erixələymən; □ ■ 10 muddiayim Uni tonuxtur, — yəni Uning əlöp tirilixining küq-kudritidə yaxap, Uning

□ **3:6 «Hudaqə boloqan kizojinlikimoqə kəlsək, jamaətkə ziyankəxlik qiləuqi idim»** — «jamaətkə ziyankəxlik qilix» Hudaning iradisi əməs idi, əlwəttə; lekin xu waqıtlardiki Pawlus (Saul) Məsihgə qarxi bolup, «Məsihkə etiqad baqlaxni bolsa Hudaning yoli bilən qarxilaxqanlik, Təwrat qanunini buloqoqanlik» dəp oylaytti; xuning bilən xu qəoqda u Hudaqə boləqan «kizojinlik»ini hata yoləqə qaritip «jamaətkə ziyankəxlik kildi». **«Təwrat qanuni tələp qiləqan həkkaniylikka kəlsək, əyibisiz idim»** — «əyibisiz» — demək, u Təwrat qanuni jəhətidin əzini əyibisiz dəp qaraytti. Keyin Hudaning Rohidin yorutuləqanda u Təwrat qanunidiki toluk tələpni bilip yetip, əzini tolimu əyiblik tonup yətti («Rim.» 7:7-25, bolupmu 7ni kəring). ■ **3:6** Ros. 8:3; 9:1; 22:3, 4; Gal. 1:13; 1Tim. 1:13.

■ **3:7** Mat. 13:44. ■ **3:8** Yəx. 53:11; Yər. 9:22; Yh. 17:3; Kol. 2:2. □ **3:9 «Məsihtə bolup, özümdiki kandaqtur həkkaniylik..tin waz keqip, Məsihning etiqad-sadiklikı arkilik boləqan həkkaniylik, yəni etiqad arkilik Hudadin boləqan həkkaniylikka erixələymən»** — «Məsihtə» — grek tilida «Uningda». ■ **3:9** Rim. 1:17; 3:21.

azabliroqta sirdax-həmdəmliktə bolup, Uning ölümünü ülgə kılıp özgərtılıp, □ ■ ¹¹ xundakla mumkin kədər ölümün tirilixkə yetixni muddia kılımən. □

¹² Ularoqa erixnim yaki kamalətkə yəttim deməkqi əməsmən; lekin Məsih Əysanın meni tutuwelixida bolğan muddia-nixanını özüm tutuwalsam dəp qepip yürməktimən.

¹³ Qerindaxlar, mən özümni uni tutuwaldim dəp qarımaymən. Pəqət xu bir ixnila kılımənki, ötüp kətkən ixlarni untup, aldimdiki ixlaroqa intilip, ¹⁴ nixanni qoqlap, Hudaning Məsih Əysada bolğan büyük qakirikidiki in'amioqa qarap qepip yürməktimən. ■

¹⁵ Əmdi arimizdin kimki pixip yetilgən bolsa

□ **3:10 «Uning (Məsihning) azabliroqta bolğan sirdax-həmdəmlik»** — buning toqrisida «qoxumqə səz»imzini kərüng. **«Uning azabliroqta sirdax-həmdəmliktə bolup, Uning ölümünü ülgə kılıp özgərtılıp...»** — Məsihtə bolğan muhəbbət, həkkanıylik, yuwax-mulayimlik, səwr-takətlik, iman-etikad wə baxqılarni kəqürüm kılıx pozitsiyining əng ayan kılinoqan waqti bolsa Uning ölümədə bolqandur. Xuning bilən bizgə «Uning ölümü»din əng qongkur, əng uluq ülgə kərülidu.

■ **3:10** Rim. 8:17; 2Kor. 4:10; 2Tim. 2:11,12; 1Pet. 4:13.

□ **3:11 «xundakla mumkin kədər ölümün tirilixkə yetixni muddia kılımən...»** — Pawlusning muxu səzi, uning ahırki künidə ölümün tirilixini muddia kılıxi əməs; qünki uning Məsihning künidə ölümün tirilixigə kət'iy ixənqi bar idi (1:21). «Ölümün tirilix»tə, ixəngüqilərdə nuroqunliqan yeni kabilyətlər, yeni küqlər, yeni bilim-qüxəngilər wə wəhiylər pəyda bolidu, Hudaning toluq xan-xəripi qəksiz kərünüdu; lekin, Pawlus bəlkim muxu dəwrning əzidə bu ixlaroqa igə bolsam degən uluq muddiada bolğan bolsa kerək. 12-ayətni kərüng.

■ **3:14** 1Kor. 9:24; 2Tim. 4:7.

xu oy-məxsəttə bolayli. Əgər baxқиə oy-məxsəttə bolsanglar, Huda bunimu silərgə kərsitip beridu. □ ¹⁶ Qandaqla bolmisun, qandaq əlqəmgə yətkən bolsaq, xu əlqəm boyiqə kədəm besiwəryli. □ ■

¹⁷ Meni ülgə qilip əgixinglar, əy kərindaxlar, xundaqla biz silərgə tikləp bərgən nəmunə boyiqə ohxax yolda mangojanlaroqimu kəzünglarni tikip, ulardin əgininglar. ■ ¹⁸ Qünki silərgə kəp kətim eytkinimdək, wə hazirmu kəz yaxlirim bilən kayta eytimənki, nuroqun kixilər Məsihning krestioqa düxmən bolup mangmakta.

□ ■ ¹⁹ Ularning aqiwiti həlakəttur, hudasi əzining kərnidur, xəripi qilip mahtanoqini əz nomussizlikidur, oylioqanliri pəkət bu dunyadiki ixlardur. ²⁰ Həlbuki, bizning pūkralikimiz bolsa ərxtidur, biz dəl xu yərdin Nijatkarning qūxūxini

□ **3:15 «Əgər baxқиə oy-məxsəttə bolsanglar»** — Pawlusning bu degini, bəkim nixanni qoqlixinglaroqa hərqandaq namuwapik oyda bolsanglar» degən mənədə bolsa kerək. Bəzi alimlar bu ayətning: «Əmdi arimizdiki kimki «pixip yetilgən» (kinayilik, həjwiyy eytiloqan) bolsa, muxu oyda bolayli. Əgər silər baxқиə oylioqan bolsanglar, Huda buning hatalikini silərgə ayan qilidu» degən mənədə dəp qaraydu. Biz uningora qayil əməsmiz; ayətning ikkinqi qismi uningora zit kelidu. □ **3:16**

«Qandaqla bolmisun, qandaq əlqəmgə yətkən bolsaq, xu əlqəm boyiqə kədəm besiwəryli» — bəzi kona kəqürmilərdə: «qandaqla bolmisun, qandaq əlqəmgə yətkən bolsaq, xu əlqəm boyiqə kədəm besiwəryli, xu oyidimu boliwəryli» deyilidu.

■ **3:16** Rim. 12:16; 15:5; 1Kor. 1:10; Gal. 6:16; Fil. 2:2; 1Pet. 3:8. ■ **3:17** 1Kor. 4:16; 11:1; 1Tes. 1:6. □ **3:18**

«nuroqun kixilər Məsihning krestioqa düxmən bolup mangmakta» — «Məsihning krestioqa düxmən bolux» toqruluk «qoxumqə sez»imizni kərüng. ■ **3:18** Rim. 16:17.

intizarlik bilən kütməktimiz — U bolsa Rəbbimiz Əysa Məsihdur. □ ■ ²¹ U barlik məwjudatlarni Əzigə boysunduridoqan kudriti boyiqə bizning əbgar bu tenimizni əzgərtip, Əzining xan-xərəplik tenigə ohxax haloqa kəltüridu. □ ■

4

¹ Əmdi, əy qərindaxlirim, səygənlirim wə təlpüngənlirim, mening xad-huramlikim, mening beximning taji boluquqilar, Rəbdə qing turunglar, i səygənlirim! ■

² Ewodiyadin ətünimən, wə Suntihədin ətünimənki, Rəbdə bir oy, bir pikirdə bolunglar! □

□ **3:20** «**Həlbuki, bizning pükralikimiz bolsa ərxtidur, biz dəl xu yərdin nijatkarning qüxüxini intizarlik bilən kütməktimiz**» — «Məsihning krestioqa boluqan düxmənlər» bolsa ərəkə əməs, bəlki «bu dunya»oqa, yənə «zemin»oqa təwədur. ■ **3:20** 1Kor. 1:7; 1Tes. 1:10; Tit. 2:13; Ibr. 13:14. □ **3:21** «**U barlik məwjudatlarni Əzigə boysunduridoqan kudriti boyiqə bizning əbgar bu tenimizni əzgərtip, Əzining xan-xərəplik tenigə ohxax haloqa kəltüridu**» — «əbgar bu tenimiz» grek tilida «bizni təwən kildioqan bu tenimiz», yaki «bizni kiçik peillik kildioqan bu tenimiz» degənni bildüridu. Birsı təkəbburlixip kətkən bolsa tenidə hərəkəndə ajizlik, əbgarlik pəyda bolsa muxundə adəmləring qongqilikioqa hatimə berilidu, əlwəttə, xundəklə həmmimizgə kiçik peillikning toqra kelidioqanlikini roxən kərsitidu. ■ **3:21** 1Kor. 15:51; Kol. 3:4; 1Yuħa. 3:2. ■ **4:1** 1Tes. 2:19.

□ **4:2** «**Ewodiyadin ətünimən, wə Suntihədin ətünimənki, Rəbdə bir oy, bir pikirdə bolunglar!**» — Ewodiya wə Suntihe jamaəttiki aqa-singil idi.

³ Durus, mən səndinmu tələp qilimənki, i həkikiy həmboyunturukluk, hizmətdixim, bu ayallarning yardimidə boləin; mana ular mən wə Klimənt bilən billə, xundakla namliri «həyatlik dəptiri»gə hatiriləngən baxқа hizmətdaxlirim bilən billə hux həwər hizmitini ilgiri sürüxtə birgə kürəx qiloğan. □ ■

⁴ Rəbdə xadlininglar; mən yənə eytimənki, xadlininglar!■

⁵ Silərninğ mulayimlikinğlar pütkül insanoğa ayan bolsun; Rəb yeğindur!□ ■

⁶ Həq ix toşruluk əndixə qilmanglar; bəlki hər bir ixta təxəkkür eytip tilikinglarni Hudağa dua həm iltija arqilik məlum qilinglar;■ ⁷ xu qaoğda adəmning oyliqinidin exip qūxidioğan, Huda igə boləğan hatirjəmlik qəlbininglarni wə oy-

---

□ **4:3** «**mən səndinmu tələp qilimənki, i həkikiy həmboyunturukluk, hizmətdixim...**» — «həkikiy həmboyunturukluk hizmətdixim» Pawlus bu alahidə ibarə bilən məlum qerindixini kersitidu. Pawlus uning ismini tilioğa almioğan bolsimu, xübhisizki, uning əzi wə Filippiliklarning həmmisi kimni kersətkənlikini obdan bilətti. Grek tilida «həmboyunturukluk (hizmətdixim)» degən ibarə «süzügüs» bilən ipadiləngəqkə, bəzi alimlar «Süzügüs» degənni adəmning ismi dəp qaraydu. ■ **4:3** Mis. 32:32; Zəb. 69:28; Wəh. 3:5; 20:12; 21:27. ■ **4:4** 1Tes. 5:16; Ros.16:25 □ **4:5** «**Silərninğ mulayimlikinğlar pütkül insanoğa ayan bolsun; Rəb yeğindur!**» — «Rəb yeğindur» degənninğ ikki mənisi bar: (1) Rəb Əysa etikədqilaroğa hərdaim yeğin; (2) Rəb Əysa yeğin arida dunyoğa kaytip kelidu. ■ **4:5** 1Kor. 10:11; İbr. 10:25. ■ **4:6** Zəb. 55:23; Mat. 6:25; 1Tim. 6:8,17; 1Pet. 5:7.

pikringlarni Məsih Əysada qoʻqdaydu. □ ■

8 Ahirida, əy kerindaxlirim, nemə ixlar həkikət, nemə ixlar aliyjanab, nemə ixlar həkkaniiy, nemə ixlar pak, nemə ixlar hux-yekimlik, nemə ixlar xan-xəhrətlik bolsa, kiskisi hərқandaқ ixlarda əhlaқ-pəzilət yaki mahtaxқа layiқ tərəplər bar bolsa, xu ixlaroqa kəngül qoyup oylininglar. ■

9 Məndin əgəngən, qobul qiloqan, anglioqan wə məndə kərgənlərninq hərқandiki bolsa, silər xularoqa əməl qilinglar; xundak qiloqanda hatirjəmlik Igisi boloqan Huda silərgə yar bolidu. □

10 Əmdi mən Rəbdə ziyadə xadlandimki, silər hazir ahirda manga boloqan keyümqanliқinglarni qaytidin kərsətinglar (bilimənki, manga daim keyünüp kəldinglar, əmma pəkətla kərsitix pursiti qikmidi).

■ 11 Mən bu gepimni, birər mohtajliқtin eytiwatқinim yok; qünki əhwalim қandaқla boluxidin kət'iynezər, barioqa қanaət qilixni

---

□ 4:7 «... Huda igə boloqan hatirjəmlik qəlbinglarni wə oy-pikringlarni Məsih Əysada qoʻqdaydu» — yaki «Hudadin kəlgən hatirjəmlik qəlbinglarni wə oy-pikringlarni Məsih Əysada qoʻqdaydu» — grek tilidiki tekistə «Hudaning hatirjəmliki...» deyilidu. ■ 4:7 Yh. 14:27; Rim. 5:1; Əf. 2:14. ■ 4:8 Rim. 13:13; 1Tes. 4:3, 4, 5. □ 4:9

«xundak qiloqanda hatirjəmlik Igisi boloqan Huda silərgə yar bolidu» — «hatirjəmlik Igisi boloqan Huda» grek tilida: «hatirjəmlikning Hudasi» — demək, hatirjəmlik Bərgüqi həm Əzi hərdaim hatirjəmliktə turoquqi Hudadur. ■ 4:10 2Kor. 11:9.

өгiniwaldim. □ ■ 12 Mən osal əhwalda yaxaxni bilimən, həm kəngriqiliktə yaxaxnimu bilimən. Hər ixta, hər əhwalda, həm toklukta həm aqlikta, həm bayaxatqilikta həm mohtajlikta yaxaxning sirini өginiwaldim. ■ 13 Manga kudrət Bərgüqigə tayinip həmmə ixni kılalaydıoqan boldum. 14 Həlbuki, mening kiyinqilikimöqa ortaq boluxunglar bilən yahxi kildinglar.

15 Silərgimu məlumki, əy Filippiliklar, mən Makedoniyə өlkisidin ayrilip qıkkınimda, hux həwəрни baxқа yərlərgə yətküzgən dəsłəptiki wakitlarda, silərdin baxқа heqkandaq jamaət berix wə qobul kılıx ixlırida mən

---

□ 4:11 «Mən bu gepimni, birər mohtajliktin eytiwatkinim yok; qünki əhwalim kandaqla boluxidin kət'iynezər, barioqa kanaət kılıxni өginiwaldim» — rosul ularni «xadlandim» (10-ayət) deginini hata qüxinip qalmisun dəp bu sözni kılıdu. Xadlanoqanlıki zindandiki aq qaloqan məhbusning tamakni kərginidiki xadliki əməs, bəlki jamaətning uningöqa keyüngənlikidin, jamaətning uningöqa bolöqan sadıq muhəbbitidin xadlinixi idi. Xuningdək u ularöqa sözidə: «Mən həzirmu intayin həjətmən» degəndək purakni qıqirip koyuxtın ənsirəydu. «Qoxumqə söz»imizni kərüng. ■ 4:11 1Tim. 6:6. ■ 4:12 1Kor. 4:11; 2Kor. 11:27.

bilən həmkarlxmioqan. □ ■ 16 Qünki Tesalonika xəhīridiki waqtimdimu ehtiyajim qüxkəndə silər mənə birnəqqə kətim yardəm əwəttinqlar. □ 17 Məning bundaq deyixim, silərdin birər sowəqatni izdəp sorioqinim əməstur, izdiginim bolsa həsawatinglaroqa *rohīy* mewining kəp toplinixidin ibarəttur.

18 Ləkin məndə həmmə nərsə bar, hətta yetip axkudək bar; silər əwətkənliringlarni Epafroditin tapxuruwelip terəmgə siqmay kəldim wə molqilikqə qəmdum. Bu əwətkininqlar intayin huxbuy, Hudaqə qəbul boləjudək, xundakla Uni

---

□ 4:15 «**Silərgimu məlumki, əy Filippiliklar, mən Makedoniyə əlkisidin ayrilip qikqinimda, hux həwəni baxka yərlərgə yətküzgən dəsləptiki waqitlarda, silərdin baxka həqkəndə jamaət berix wə qəbul kəlix ixlirida mən bilən həmkarlxmioqan**» — ayəttiki «...mən Makedoniyə əlkisidin ayrilip qikqinimda, hux həwəni baxka yərlərgə yətküzgən dəsləptiki waqitlarda» degən kişimning baxka birhil təjimişi: «... hux həwəning silərgə yətküzülgən dəsləpki künliridə, mən Makedoniyə əlkisidin ayrilip qikqinimda...». Filippi xəhiri bolsa Makedoniyə əlkisidə; xunga qaysi təjimişi toqra boluxidin kət'iyənəzər, Pawlus hux həwəni Filippiliklaroqa yətküzgəndin keyin, uni baxka jaydikilərgə yətküzüx üqün qikqanidi. Xu qəoqda Filippidiki jamaət uninqə iqtisadiy wə bəlkim baxka jəhətlərdə yardəm kəloqanidi. Pawlusning «berix wə qəbul kəlix ixliri» degini, Pawlusning pəkət əzi üqünla əməs, bəlkə baxkəlarni dəp ularning əwətkən yardimini qəbul kəloqanlikini kərsitidu. ■ 4:15 2Kor. 11:9. □ 4:16 «**Qünki Tesalonika xəhīridiki waqtimdimu ehtiyajim qüxkəndə silər mənə birnəqqə kətim yardəm əwəttinqlar**» — «birnəqqə kətim» grek tilida «bir kətim, hətta ikki kətim...» degən ibarə bilən bildürülidu. Adəttə bu ibarə «birnəqqə kətim» degənni kərsitidu.

hursən kilidioqan bir qurbanliqtək idi. □ ■ 19 Wə mening Hundayim silər mohtaj bolqan hëmmə nərsini Məsih Əysada bolqan xan-xəripidiki bayliqlarqə اساسən mol təminləydu.

20 Əmdi Hundayimiz həm Atimizqə əbədil'əbədgiqə xan-xərəp bolqay! Amin.

21 Məsih Əysada bolqan barliq muqəddəs bəndilərgə salam yətküzünglar. Yenimdiki qerindaxlardinmu silərgə salam!

22 Barliq muqəddəs bəndilərdin, bolupmu Qəysər *imperatorning* ordısında bolqanlardin silərgə salam!

23 Rəbbimiz Əysa Məsihning mehır-xəpkiti rohinglarqə yar bolqay!

□ 4:18 «silər əwətkənliringlarni Epafrodittin tapxuruwelip terəmgə siqmay qaldim wə molqilikka qəmdum» — «terəmgə siqmay qaldim wə molqilikka qəmdum» degənlik grek tilida bir söz bilənla ipadlilinidu. Pawlusning bu sözi bilən, pəkət jismaniy jəhəttıla hëmmə nərsəm bar degənni əməs, rohıy jəhəttimu tolimu huxal bolqanliqini, tolimu təsəlli tapqanliqini, tolimu oqəyrət qiloanliqini bildüridu. ■ 4:18 İbr. 13:16.

**Muq ddes Kalam (y ngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script**

Copyright   2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 12 Sep 2021

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5